

Az információ mint áruféleség – ahogy az oroszok látják

Manapság az orosz szakirodalom is elismeri, sőt hangsúlyozza, hogy az információ piacra szánt és lehetőleg eladható áruféleség. Ám hogy valóban kelendő legyen, több kritériumnak, illetve felhasználói elvárásnak kell megfelelnie. Ezek:

- *minőségi* jellemzők, úm. a hitelesség, egyértelműség, korszerűség, relevancia, pertinencia, időszerűség;
- *menyiségi* jellemzők, azaz célszerű teljesség és elégséges nagyságrend;
- *értékesítési* jellemzők: érték (az információ jelentősége) és belekerülés.

A szolgáltatáshoz szükséges információ gyűjtője, feltárója, feldolgozója és kibocsátója azt tartsa szem előtt, hogy az általa végzett valamennyi munkaféleség lényege, hogy verifikálja az információ fenti kritériumoknak való megfelelését, miközben e vonatkozásban a legkisebb hazugság-könyorműség is felettébb nagy bizalmatlanságot kelt, s ez az üzlet, a biznisz szempontjából vészterhes rizikó.

Az ellenőrzött információt a fogyasztónak megfelelő formára kell hozni.

Az eddigi főként az információ gyűjtői–szolgáltatói számára címzett figyelmeztetéseket követik – s ezáltal a cikk primerebb részét teszik ki – a vállalatvezetőket mint felhasználókat „ad hominem” stílusban megszólító jó tanácsok, mindenekelőtt az, hogy az információútlengés éppen olyan veszélyes a döntéshozatal folyamatában, mint az

információhiány. És még további néhány az érdekesebbek közül:

- „Az információ birtoklása önmagában nem oldja meg az Ön problémáit, mindössze azt a döntéskínálatot határozza meg, amelyből Ön és munkatársai a realizálandót kiválaszthatják.”
- „A beszerzett információval dolgozni kell. Szokványos felfogásban ezt egy megfelelő profilú vállalat elemzési szakértőjére szokták rábízni, de igazában az az optimális, ha az Ön munkatársai végzik el a munkát.”
- „Az információval való foglalkozás veszélyeket is rejt magában, ui. felemésztheti mind az Ön, mind munkatársai időtartalmát. Az Ön kezdeti lelkesedését megfojtják a mindennapi gondok. Emiatt elvesztheti az elemzések feletti ellenőrzést, s következképpen megalapozatlan, intuitív döntéseket fog majd hozni.”
- „Ismerje fel a beszerzett információk jelentékeny voltát, amely – meglehet – idővel jóval többet fog érni, mint a belekerülés költsége.”
- „A szakemberek számára rendelkezésre bocsátott információ ismeretkorszerűsödésük szempontjából élesztőként, alkotó munkájukban pedig eszközként jön számításba.”

ÁNOVSKIJ, A. M.: Információ – tovar rynočnyj. = Naučno-tehničeskâ informaciâ, 1. ser. 6. sz. 1999. p. 12–14./

(Futala Tibor)

Milyen szerepkör vár a VINITI-típusú információs intézményekre az internet korában?

Az alábbiakban referált cikk két szerzőjének egyike a legnevesebb orosz információtudósok doyenje, az 1999. augusztus 31-én 70. születésnapját megélt R. S. Gilârevskij. (Egyébként a szóban forgó cikket közlétező *Naučno-tehničeskâ informaciâ* második sorozatának ez az 1999. évi 10. száma teljes egészében a jubiláns tiszteletére írt dolgozatokkal jelent meg.)

A szerzőpáros bevezetőként felteszi a kérdést: ugyan mit fognak csinálni az internet meghatározta korban a VINITI-típusú információs intézetek, netán azt-e, amit eddig csináltak (pl. szerkesztik és kiadják a *Referativnyj žurnal* különféle sorozatait), csak éppen fejlettebb technikával,

avagy új feladatokat keresnek és találnak maguknak a „nap alatt”. A szerzők – természetesen – azt javasolják, hogy az új paradigma, az internet paradigmája nézőpontjából kell az információs tevékenységet, e tevékenység problémáit áttekinteni, majd meghatározni az elégedhetetlen igazodásokat, illetve realizálni őket.

Megállapítják, hogy „az az információs tér, amelyben élünk, mindinkább belemerül az internetbe”. Ez a világháló, amely bevallottan vagy bevallatlanul alkalmazza az eddigi két fő tennivalót, úm. az informálás és az információkeresés terén felhalmozott eredményeket, eszméket és módszereket, manapság nagyságrendekkel na-